

Milena Michiko Flašar: Kutsuin häntä Solmioksi

LIISAMARI SEPPÄLÄ

Taguchi Hiro on kaksikymmentävuotiaana asunut kaksi vuotta huoneessaan. Hän on eristäytynyt maailmasta ja jopa perheestään. Japanissa Taguchin kaltaisia nuoria, jotka eivät osallistu enää mihinkään, kutsutaan *hikikomoreiksi*. Ōhara Tetsu taas on *salaryman*, joka on menettänyt työpaikkansa. Nämä kaksi eri-ikäistä miestä tapaavat puistossa, tutustuvat ja ystävystyvät ja lopulta kertovat toisilleen tarinansa, jotka sisältävät paljon kärsimystä ja häpeää.

Häpeä kietoutuu Milena Michiko Flašarin teoksessa *Kutsuin häntä Solmioksi* tiiviiksi keräksi. Puistonpenkillä tuntemattomalle uskotaan asioita, joita yritetään kaikin keinoin piilotella lähipiiriltä. Tetsu ajattelee, että hänen vaimonsa on ansainnut parempaa kuin totuuden, siksi hän ei kerro työttömydestään kotona. Häpeä myös kertautuu: kun Taguchi ei jaksa maailmaa enää ja päättää eristäytyä kaikesta, niin hänen vanhempansa ryhtyvät karttamaan ympäristöään. Lopulta häpeässä pahinta on kuitenkin itsekunnioituksen menettäminen.

Taguchilla on kyky katsoa tarkkaan. Hän katsoo ja näkee ja kääntää sitten katseensa. Hän on nuoresta iästään huolimatta nähnyt paljon tuskaa ja päätös eristäytyä ympäristöstä on samalla päätös olla ottamatta osaa toisten kärsimykseen. Taguchi kokee, että hänellä on röntgenkatse. Teoksen aikana Tetsu opettaa Taguchin katsomaan tuntevin silmin.

Taguchin tuska liittyy kiintymykseen: Kumamotoon ja Yukikoon. Kun Taguchi ensimmäisen kerran avautuu puistossa uudelle ystävälleen, häntä reilusti vanhempi mies ei kommentoi tarinaa vaan sanoo lopulta: "Tässä, ota huikka. Sinun on juotava jotakin." Taguchin kantama tuska on lopulta hyvin fyysistä, siksi on muistettava puhumisen lomassa myös juoda. Pitää juoda hitaasti, kun on kahden vuoden puhumattomuuden jälkeen vihdoin päättänyt uudelleen käyttää jo lapsuudessa oppimaansa kieltä.

Vaikka *Kutsuin häntä Solmioksi* käsittelee häpeää ja kärsimystä, tunnelma ei kuitenkaan ole lohduton.

Koko talo tuntui odottavan, että joku taas tulisi ja täyttäisi sen elämällä. Se oli surullinen talo. Lohduttaakseni sitä minä kuljin vielä kerran vierashuoneesta kylpyhuoneeseen, kylpyhuoneesta makuuhuoneeseen, makuuhuoneesta olohuoneeseen ja jätin kaikkiin sopivilta tuntuviin paikkoihin merkkejä, joiden oli tarkoitus ilmaista, että vielä talossa hieman henki pihisi. Liikutin esineitä. Puoli senttimetriä. Painoin kuoppia patjoihin ja tyynyihin. Vaihdoin pyyhkeiden paikkaa keskenään. Siirsin kelloja minuutin taaksepäin. (58)

Tetsulla on aina puistossa mukanaan vaimon tekemä eväspaketti. Lukija maiskuttelee mukana, kun *salaryman* nauttii lohensa riisin ja säilöttyjen vihannesten kera. Puisella penkillä syödään myös riisipalloja, *tempuraa* ja leväsalaattia. Oman osansa ateristiasta saavat myös puiston kyyhkysset.

Tekstissä käytetyt eurooppalaiselle lukijalle tuntemattomat käsitteet on selitetty romaanin lopussa olevassa luettelossa. Tunnen silti jääväni jotain olennaista paitsi, kun en tarkemmin tiedä, millaisia asioita liittyy vaikkapa temppelistä kantautuvaan sydänsutraan.

Teos on yksinkertainen ja pelkistetty eikä mitään turhaa tai tarpeetonta ole mukana. Baseball-joukkueen toistaminenkin saa lopussa selityksensä. Kun Kumamoto on yltä päältä veressä ja Taguchi menettää tajuntansa, on välttämätöntä, että yläpuolella oleva kasvonaamiomainos on mainittu.

Milena Michiko Flašar kirjoittaa minulle tuntemattomasta maailmasta. Hän kuvaa ilmiöitä ja kertoo tapahtumia, jollaisiin en ennen ole törmännyt. Hän tuo jotain kovin vierasta ja outoa niin lähelle minua, että voin sen ymmärtää, käsittää ja tuntea.

Kun romaanissa kerrotaan Tetsun ja Kyōkon ensimmäisestä yhteisestä aamusta ajattelen, että olen saanut lukea yhden hienovaraisen kuvauksen rakkaudesta enemmän. Erityisen onnistunut ja koskettava on kuvaus pianonsoitonopettajasta, jolla on keuhkosairas, kuolemaa tekevä vaimo. Romaanin ehdottomia helmiä on Hashimoton tarina, kuvaus siitä, mitä valhe avioliitossa voi saada aikaan.

Milena Michiko Flašar *Kutsuin häntä Solmioksi*, LURRA Editions, s 173 Suom. Olli Sarri-vaara